ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

НАШЕ ЖИТТЯ

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА В ЛИПНІ 1967 РОКУ

ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ГЛУХИХ

ВИХОДИТЬ ЩОСУБОТИ

№ 23 (919) | Субота, 15 червня 1985 року | Ціна 2 коп.

П'ЯТИРІЧКУ ВИКОНАНО!

Ставши на трудову вахту на честь 40-річчя Перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні, готуючи гідну зустріч XXVII з'їзду КПРС і 50-річчю стахановського руху, колектив швейників Лубенського учбово-виробничого підприємства достроково, 7 травня 1985 року, виконав п'ятирічне завдання з обсягу виробництва готової продукції.

27 і 28 травня цього року завершили виконання п'ятирічних завдань з обсягу виробництва швейної продукції колективи Сімферопольського і Сумського учбово-виробничих підприємств.

Президія Центрального правління УТОГ сердечно поздоровила колективи цих підприємств з трудовими успіхами.

Змагаються бережливі

Широкий відгук серед членів Товариства глухих виробничого об'єднання «Новокраматорський машинобудівний завод» знайшов заклик партії гідно завершити п'ятирічку, ударною працею зустріти XXVII з'їзд КПРС. Багато членів Товариства взяли підвищені соціалістичні зобов'язання і з честю їх виконують. Один з них — модельник Едуард Григорович Вінник.

Едуард Григорович за чотири роки п'ятирічки зекономив майже 12 кубометрів деревини, що дало змогу одержати понад 600 карбованців чистого прибутку. Заощаджені лісоматеріали використано на виготовлення додаткових модельних комплектів.

У нинішньому році колектив цеху намітив збільшити фонд економії на 20 тисяч карбованців. Тут успішно реалізується девіз «Працювати економно, бережливо, з високою якістю!» Це вже зараз дає позитивні результати — колектив цеху впевнено очолює змагання бережливих.

Ф. КАЛАФАТ,
ветеран праці.

Так тримати!

Члени нашого Товариства, що працюють на Чорноморському суднобудівному заводі, готують гідну зустріч черговому форуму комуністів нашої країни. Вони успішно справляються з виконанням взятих соціалістичних зобов'язань по спорудженню надпланового супертраулера - рибозаводу, якому буде присвоєно найменування «XXVII з'їзд КПРС».

Корабели заводу зобов'язалися здати його в експлуатацію до дня відкриття з'їзду партії. На складанні і зварюванні корпусу супертраулера по-ударному трудяться електрозварники І. М. Чуєв, П. В. Нікітін, М. І. Гарбачук. Лідерами соціалістичного змагання стали: М. Ф. Кусковський, П. Я. Білецький. Вони постійно перевиконують змінні завдання, по праву вважаються одними з кращих на дільниці блоків корпусно-складального цеху.

— Траулер «XXVII з'їзд КПРС», — говорить Микола Кусковський, — надплановий. Це наш подарунок з'їзду комуністів СРСР. Працювати погано ми просто не маємо права. Адже всім тим, чого ми досягли, нашим добробутом ми зобов'язані рідній партії.

Будівництво надпланового траулера «XXVII з'їзд КПРС» триває.

А. ШКВАРЕНКО,
голова первинної організації УТОГ Чорноморського суднобудівного заводу.

По-ударному працює колектив Одеського виробничого об'єднання «Електрик» у дні підготовки до XXVII з'їзду КПРС.

Ливарник, бригадир ливарної дільниці В. М. Музиченко, наприклад, змінні завдання виконує на 170—180 процентів. Йому присвоєно звання «Ударник комуністичної праці».

Фото Й. МІНДЕЛЯ.

КУРС — ТЕХНІЧНИЙ ПРОГРЕС

ЗАВДАННЯ СЬОГОДЕННЯ

Важливим фактором, що справляє значний вплив на прискорення науково-технічного прогресу, поліпшення умов праці на виробництві є правильно організована раціоналізаторська робота в кожному трудовому колективі, активність кожного трудівника. Причому там, де успішно реалізуються розроблені заходи, продуктивність праці вища, зростають здобутки по економії матеріалів та сировини.

У раціоналізаторів Чернігівського УВП конкретні завдання — вони спрямовують свої зусилля на підвищення результативності пошуків, посилення роботи по економії матеріалів, сировини та паливно-енергетичних ресурсів, головна мета котрих — два дні працювати у нинішньому році на зекономлених ресурсах.

Варто відзначити, що робота раціоналізаторів у минулому році була плідною. Шість впроваджених пропозицій дали загальний економічний ефект понад 4 тисячі карбованців.

Найактивнішими у раціоналізаторській роботі проявили себе Б. В. Марусенко, В. Є. Донцов, П. Ф. Пильник. Їх фото вміщено на фотовітрині «Куточок раціоналізатора».

На підприємстві нині працюють 33 раціоналізатори. Їх постійний пошук спрямований на збільшення фонду економії, механізацію виробничих процесів, модернізацію обладнання, вдосконалення технології та підвищення продуктивності праці. Усі зазначені питання увійшли в тематичний план, розроблений радою ВТВР.

З метою посилення раціоналізаторської роботи трудівники підприємства запозичують досвід кращих раціоналізаторів підприємств та об'єднань Товариства, а також колективів швейної промисловості. Сприятиме поліпшенню роботи у колективі творчий конкурс на кращу раціоналізаторську пропозицію, що проводиться щорічно.

На підприємстві триває робота по пропаганді кращих досягнень науки і техніки на виробництві. Справляє значний вплив на прискорення науково-технічного прогресу проведення бесід з трудівниками, читання лекцій про роль раціоналізації на виробництві.

У нинішньому році найбільш активними себе зарекомендували раціоналізатори Василь Юхимович Донцов та Олександр Іванович Клочок. Раціоналізаторські пропозиції, подані слюсарями-наладчиками, спрямовані на поліпшення конструкції швейної машини, поліпшення техніки безпеки трудівників.

Тепер на підприємстві ведуться роботи по реконструкції компресора напівавтомата для друкування ярликів ПЯ-4, що дозволить економити електроенергію. Планується внести зміни в систему опалення гаража та складських приміщень. Це допоможе збільшити економію палива та електроенергії.

На роботу раціоналізаторів впливає цілеспрямована і вдумлива робота технологів підприємства Валентини Микитівни Пагубко, Ганни Терентіївни Клярцевич. Вони надають чималу допомогу раціоналізаторам колективу у підвищенні їх технічного рівня.

Підвищити рівень досягнутого, примножити здобутки колективу — важливі завдання раціоналізаторів підприємства, котрі з честю прагнуть виконати трудівники УВП.

М. ЗУБАХА,
головний механік Чернігівського УВП.

ЗБІРНИК ДОКУМЕНТІВ

Вийшов у світ збірник документів і матеріалів про візит в СРСР 21—26 травня 1985 року Прем'єр-Міністра Республіки Індії Раджіва Ганді. Публікуються промови Генерального секретаря ЦК КПРС М. С. Горбачова і Р. Ганді, звіти про переговори і підписання радянсько-індійських документів, інші матеріали.

Брошура випущена Політвидавом.

(ТАРС).

ДО 80-РІЧЧЯ ПОВСТАННЯ НА БРОНЕНОСЦІ «ПОТЬОМКІН»

ЛІНІЯ ЖИТТЯ

Репортаж з музею Григорія Вакуленчука

Одеса, Севастополь і село Великі Коровинці. Не на кожній карті і знайдеш це село, що на Житомирщині. І все-таки його знають у найвіддаленіших куточках країни. Одеса, Севастополь, Великі Коровинці — три географічні точки, через які пролягла коротка, але яскрава лінія життя чорноморського матроса Григорія Вакуленчука: у Коровинцях народився, у Севастополі служив, в Одесі похований.

У тих, великих містах, і музеї великі. А тут — маленький. Відкритий він при восьмирічній школі. Зійдеш з шкільного ганку, перейдеш спортивний майданчик і побачиш одноповерховий будиночок з дверима з боку густого саду. Але досить переступити поріг, і маленький світ стає великим. Тому що в музейних кімнатах віддалене на вісімдесят років минуле раптом стрімко насувається, як поїзд на кіноекрані, розростаючись до величезних розмірів. Розмірів історичних подій...

На стінах першої кімнати музею ці події живуть відображеними у двох десятках картин. Усі вони — про повстання на броненосці «Князь Потьомкін Таврійський» у червні 1905 року. Ось — таємне засідання більшовицького осередку, ось — матроси, які кинули виклик царському самодержавству, —вони мітингують під стволами гармат повстанського корабля, ось — траурне причалювання шлюпки з тілом Григорія Вакуленчука. Того самого, який тут, у Великих Коровинцях, ходив до школи, працював на цукровому заводі землевласника і промисловика Терещенка, потім пішов служити на флот і став одним з керівників повстання на броненосці.

Великі соціальні потрясіння в Росії у 1905—1907 роках зв'язані і з оцим маленьким експонатом — макетом убогої сільської хати під солом'яною стріхою: у ній провів дитинство майбутній герой першої російської революції. Макет зроблений учнями школи, при якій і діє народний музей, присвячений знаменній події в історії нашої Батьківщини. Діє не тільки для того, щоб увічнити пам'ять жертв гнучого самодержавства, а й для того, щоб кожний знав: сьогоднішній світлий день починався ось у таких хатах. Як починався він і ось з цього документа — записки, приколотої до грудей вбитого зрадницькою кулею більшовика: «Міста Одеси жителі! Перед вами лежить тіло вбитого матроса Вакуленчука, вбитого старшим офіцером ескадреного броненосця «Князь Потьомкін Таврійський». ...Відомстимо кровожерлим вампірам. Смерть гнобителям! Хай живе свобода!»

У грандіозну демонстрацію вилився похорон Г. М. Вакуленчука. Одеситів підтримали політичним страйком робітники Миколаєва, Харкова, Риги, Катеринослава, спалахнули селянські заворушення. А корабель революції з червоним прапором на щоглі продовжував своє легендарне плавання, так і не здавшись царським властям. Шістсот п'ятдесят нескорених потьомкінців зійшли на берег у Румунії. Багато з них потім, у жовтні 1917-го, разом з усім революційним пролетаріатом довершили велику справу соціального визволення народів Росії.

У Коровинцях найбільше підприємство — цукровий комбінат. Тут, на старій цегляній стіні, єдиній, що залишилась від колишнього заводу Терещенка, прикріплено меморіальну дошку. Напис на ній про те, що Г. М. Вакуленчук працював на заводі у 1893—1899 роках. Підвозив вугілля, збирав буряки. Це був робітник, зігнаний з землі. І там, на флоті, готуючи повстання, він думав про те, як повернути її справжнім господарям.

Одеса, Севастополь, Великі Коровинці. Життя в цих географічних точках одне. І таке ж велике, як життя всієї країни. Загляньте у книгу відзивів відвідувачів шкільного музею Григорія Вакуленчука і відчуєте його могутнє биття: «Дорогі діти! Те, що ви зробили, — чудово. Ви — нащадки героя-матроса Григорія Вакуленчука — будьте гідними пам'яті тих, хто поліг за справу Революції, продовжуйте справу своїх батьків і дідів». Такий запис залишив Герой Радянського Союзу, льотчик-винищувач, почесний громадянин м. Ленінграда В. Харитонов. А ось що пишуть екскурсанти з Ашхабада: «Відчувається, що організатори музею безмежно люблять свою Батьківщину, свій край і передають цю любов дітям». Учасник Сталінградської битви і письменник, сивий генерал і уславлена доярка, вчений і механізатор відчули хвилювання, доторкнувшись до дорогих свідчень всенародної пам'яті про тих, хто першим пішов у бій за владу Рад.

Є. СЕВЕРИНОВ.

ДБАЮЧИ ПРО ТРУДОВУ ДІЯЛЬНІСТЬ

Хустський міжрайвідділ УТОГ об'єднує дев'ять первинних організацій, на обліку в яких нараховується 242 члени Товариства. На підприємствах державної промисловості трудиться 52 нечуючих, 138 — в сільському господарстві.

У 1985 році міжрайвідділ провів велику організаційну роботу по успішному виконанню соціалістичних зобов'язань нечуючих трудівників та поставлених завдань Продовольчої програми.

Сьогодні 32 члени УТОГ гідно несуть звання «Ударника комуністичної праці», 5—«Кращий за професією», 8 членів Товариства до знаменної дати 40-річчя Великої Перемоги виконали свої соціалістичні зобов'язання, портрети 9 нечуючих трудівників занесено на Дошку Пошани за місцем роботи.

Робота по підвищенню трудової активності членів УТОГ завжди знаходиться на контролі в правлінні міжрайвідділу. З цього приводу на його засіданнях регулярно заслуховуються голови первинних організацій Товариства.

У клубі змістовно оформлені стенди: «Наші передовики», «XI п'ятирічці—ударну працю», «XXVII з'їзду КПРС — 27 ударних тижнів».

Під час проведення республіканського огляду культзакладів УТОГ з патріотичного виховання молоді, присвяченого 40-річчю Перемоги, клуб зайняв перше місце серед клубів Закарпатського облвідділу Товариства. Сьогодні вся робота культзакладу спрямована на мобілізацію трудівників УТОГ на активну участь в соціалістичному змаганні за дострокове виконання планів XI п'ятирічки.

Правління МРВ періодично проводить зльоти і наради глухих трудівників, на порядок денний яких виносяться актуальні питання побуту і трудової діяльності членів УТОГ.

Такий зліт з передовиками виробництва був проведений у квітні. Перед його учасниками виступили ветерани війни та праці К. М. Тишин і В. М. Талабирчук. 20 нечуючих передовиків виробництва було нагороджено цінними подарунками і грошовими преміями.

З метою визначення переможців соціалістичного змагання правління міжрайвідділу розіслало всім первинним організаціям УТОГ, адміністраціям, партійним, профспілковим та комсомольським організаціям, в колективах яких трудяться члени Товариства, листи з проханням підбити підсумки соціалістичного змагання і виявити переможців, що було й зроблено. Найбільшої продуктивності праці домоглися трудівники Хустського лісокомбінату, де головою первинної організації О. І. Глеба, фабрики художніх виробів, де первинну організацію очолює В. О. Петренко, ремонтно-будівельної контори, заводу технологічного обладнання, Межигірського лісокомбінату та інші.

Нечуючі трудівники Хустського міжрайвідділу, як і усі радянські люди, сповнені рішучості з найвищими показниками зустріти XXVII з'їзд КПРС. Це вони довели під час проведення Всесоюзного комуністичного суботника на честь 115-ої річниці з дня народження В. І. Леніна. В цей день членами УТОГ було виготовлено продукції на 50 тисяч карбованців, 35 трудівників працювали на зекономлених матеріалах. У фонд миру вони перерахували 150 карбованців, а в фонд п'ятирічки — 4 тисячі 100 карбованців. Цей дарунок членів УТОГ став вагомим задатком у виконанні поставлених перед ними завдань.

А. СИТОВСЬКИЙ,
інструктор Закарпатського облвідділу УТОГ.

ЗВЕДЕННЯ

ПРО ХІД РЕАЛІЗАЦІЇ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ ПІДПРИЄМСТВАМИ ТОВАРИСТВА за травень 1985 р.

(в тисячах карбованців)

Назва підприємства, об'єднання	План	Фактичне виконання	Процент виконання
Дрогобицьке	179	204	114,0
Житомирське	585	666	113,9
Кіровоградське	109	123	112,8
Конотопське	545	607	111,4
Одеське виробниче об'єднання «Електрик»	499	554	111,0
Харківське-2	650	719	110,6
Вінницьке	275	302	109,8
Чернігівське	450	490	108,9
Ужгородське-1	93	100	107,5
Ровенське	125	134	107,2
Єнакієвське	155	166	107,1
Чернівецьке	573	612	106,8
Київське дослідно-виробниче об'єднання «Контакт»	680	720	105,9
Бродівське	200	211	105,5
Дніпропетровське	427	449	105,2
Миколаєвське	84	88	104,8
Львівське швейне підприємство «Силует»	873	911	104,4
Сумське	290	301	103,8
Ужгородське-2	435	451	103,7
Кам'янець-Подільське	300	311	103,7
Лебединське	86	89	103,5
Білоцерківське	560	577	103,0
Ворошиловградське	315	324	102,9
Черкаське	186	191	102,7
Івано-Франківське	571	586	102,6
Дніпродзержинське	276	283	102,5
Херсонське	255	261	102,4
Харківське-1	200	204	102,0
Донецьке виробниче об'єднання «Електромагніт»	810	825	101,9
Артемівське	450	458	101,8
Комунарське	127	129	101,5
Полтавське-2	145	147	101,4
Сімферопольське	300	303	101,0
Полтавське-1	442	446	100,9
Лубенське	360	363	100,8
Запорізьке	455	457	100,4
ВСЬОГО:	**13065**	**13762**	**105,3**

РОЗПОВІДАЄ СТІННІВКА

Швейний цех Львівського підприємства «Силует» має дев'ять виробничих потоків. Переважна більшість членів колективу — швачки, що виготовляють таку необхідну для чоловіків річ — сорочки різноманітних фасонів, кольорів, візерунків.

У цеху випускається стінівка «Швейник», що привертає увагу цікавим змістом, ідейним спрямуванням, умілим оформленням.

На чолі редколегії—старший майстер цеху Марія Барба, яка у різний час працювала швачкою-мотористкою, контролером готової продукції, змінним майстром дільниці, де їй було присвоєно почесне звання «Кращий майстер-вихователь». Це й допомогло краще висвітлювати питання виробництва.

Активний помічник редколегії — старший технолог цеху Лідія Гуракова,—з такою ж виробничою біографією. Є у складі редколегії і робітниці.

Варто зупинитися на першому номері «Швейника». В ньому, крім інформації про роботу цеху у 1984 році, є кілька дописів про переможців соціалістичного змагання, критичних зауважень, рубрика «Події 1984 року, що особливо запам'яталися». Інтерв'ю дали кілька членів колективу: Г. П. Курилас — майстер 5 потоку під фотографією свого сина й дочки розповідає: «Син, відслуживши в Радянській Армії, почав працювати на заводі, готується до вступу у вуз, дочка закінчила десятирічку й стала піонервожатою у школі-інтернаті для глухих дітей, збирається вчитися на сурдопедагога».

Швачка-мотористка першого потоку, яким керує славнозвісна спортсменка Ф. Антонова, молода комуністка Л. Гурська вважає важливою подією у житті обрання її до складу партбюро «Силуета».

Швачка п'ятого потоку, ветеран нашого підприємства Є. Гончарова задоволена, що була учасницею обласної наради передовиків виробництва та сільського господарства, одержала Почесну грамоту та цінний подарунок від облпрофради за виконання особистої п'ятирічки за 4 роки. Вона має червоний вимпел переможниці соцзмагання за участь у Вахті пам'яті, присвяченій 40-ій річниці Перемоги.

І ще немало спогадів про події 1984 року, супроводжуваних фотоілюстраціями, є в номері. У газеті також вміщено прізвища і фото передовиків, що достроково виконали особисту п'ятирічку.

Приваблює і березневий номер — різнобарвністю і оригінальністю оформлення, змістовністю матеріалів. В номері є вірші і цитати з творів відомих письменників і поетів про жінок.

Редколегія вмістила в номері групове фото бригади № 6, керованої майстром М. Дацько, яка з 1984 року сім разів була переможцем у соціалістичному змаганні, під фото — розповідь майстра про бригаду.

Найкращий номер редколегія підготувала до 40 річниці Перемоги. В матеріалах розповідь про ветеранів Великої Вітчизняної війни, їх ратний і трудових подвиг.

Л. АЛФІМОВА.
м. Львів.

Члени групи народного контролю Одеського виробничого об'єднання «Електрик» за роботою. Зліва направо: Т. Б. Тимощук, О. Ф. Геока, Л. В. Голубова та А. Б. Крушельницький.
Фото Й. МИНДЕЛЯ.

ЗАВЖДИ В СТРОЮ

Любашівський міжрайвідділ УТОГ, що на Одещині. У дні святкування 40-річчя Перемоги у Великій Вітчизняній війні тут відбулися урочисті збори, на яких було вшановано ветеранів. Вечір відкрив лектор районного відділення товариства «Знання» Михайло Солтан, який розповів присутнім про найбільш вирішальні битви війни. Разом з лектором, котрий сам був учасником багатьох боїв і, зокрема, визволяв Чехословаччину, ветерани наче повернулися у свою незабутню юність, обпалену війною.

У своєму виступі вчитель Любашівської середньої школи № 2 Віктор Васильович Примаченко зупинився на характері міжнародних відносин часів другої світової війни, нагадав основні етапи розгрому фашистської Німеччини.

Потім слово взяли піонери загону імені А. Гайдара цієї ж школи. Вони виступили з літературно-музичною композицією «Тих днів не змовкне слава», яка була тепло сприйнята глядачами, і, насамперед, ветеранами — Іваном Семеновичем Молодцем, Марком Романовичем Сологубом, Миколою Івановичем Горбулем.

Колишні фронтовики спочатку соромились своїх непроханих сліз, але наприкінці зустрічі вже не приховували їх. Згадались, напевне, солдатам важкі воєнні роки, коли вони молоді і красиві билися з фашистськими недолюдками, виборюючи цю прекрасну мить — під мирним небом червоногалстучна піонерія у співах і віршах славить подвиг батьків і дідів.

Не пощадила війна ветеранів. Поранення, контузії, тривале лікування... Рани загоїлись, але декотрі втратили слух. І тому, мабуть, війна не закінчилась для них разом із салютом Перемоги. Їм доводилось щоденно витримувати бій з тишею, що огорнула їх, що не дала забути часи лихоліття. І хоча боротися з нею було стократ важче, але мужнього духу ветеранів вона не зломила. На трудових рубежах колишні фронтовики долають свою недугу, як і раніш, в одному строю з усіма впевнено крокують по шляху комуністичного творення.

Від імені ветеранів війни Марко Романович Сологуб звернувся до піонерів із закликом славними ділами примножувати революційні, бойові і трудові традиції старшого покоління.

Г. БОГІНСЬКА,
завідуюча Любашівським Червоним кутком УТОГ.
Одеська область.

НА РІЗНИХ ПОЛЮСАХ ЖИТТЯ

Приречені на приниження

У ЗАХІДНІЙ Європі їх — 12 мільйонів. Цих іноземців з Азії й Африки свого часу приймали мало не з розкритими обіймами. І вони їхали, залишаючи рідні домівки, тікаючи від голоду й злиднів. Найбільше робітників-іммігрантів осіло у Великобританії, Франції, Федеративній Республіці Німеччини, Бельгії, Західному Берліні. Однак надії більшості із них виявилися марними.

У Західній Європі вихідці із азіатських та африканських країн зіткнулися з визиском й жорсткою дискримінацією, що особливо посилилися в роки економічної кризи. Більшість з них можуть розраховувати хіба що на важку ручну і малокваліфіковану працю: 76 процентів турецьких іммігрантів у ФРН виконують саме подібну роботу, а в англійському місті Бредфорді —99 процентів. Визначається така структура зайнятості саме расистськими мотивами. Як влучно зазначив Х. Штрьобер, працівник західноберлінської служби соціального забезпечення, іммігрантів дискримінують всюди: в автобусах, на вулиці, навіть... у черзі для безробітних.

Недоплата, подовжений робочий день, потогінна система — характерні явища в експлуатації іноземних робітників у західно-європейських країнах. Так, судоплавні компанії Великобританії кольоровим морякам платять у п'ять разів менше, ніж білим, а тривалість їхнього робочого дня на чотири години більша. За офіційними даними, заробіток вихідців з Алжіру, Марокко й інших північноафриканських країн у Франції на 10—20 процентів нижчий, ніж у корінних французів, що зайняті такою ж працею, а робочий тиждень у більшості іммігрантів довший. Проте дуже часто різниця в оплаті значно більша. Зокрема, будівельник-іноземець отримує всього 60 процентів заробітку будівельника-француза. У ФРН оплата праці робітників-«гастарбайтерів», як правило, у 6 разів менша, ніж це було обумовлено в договорах при їх вербуванні.

Оселяються іммігранти у найгірших кварталах. Вони живуть на околицях великих міст у справжніх гетто. Це значною мірою пояснюється й свідомою зневагою до чужинців з боку чиновників, зайнятих розподілом житла, яку англійський письменник Пол Гаррісон назвав прихованим расизмом.

Незважаючи на жалюгідне становище іммігрантів, буржуазна пропагандистська машина намагається всю

ІНІЦІАТИВА І ДОСВІД

І ВІДТВОРИЛИ НА СЦЕНІ

Зробити так, щоб всенародне свято — 40-річчя Великої Перемоги — стало для нечуючих робітників справді масовим, високохудожнім заходом, щоб воно запам'яталося кожному і надовго — таке завдання поставили перед собою інструктори групи перекладачів по роботі серед глухих виробничого об'єднання «Харківський електромеханічний завод».

Більше року тому за ініціативою Харківського облвідділу УТОГ у первинній організації підприємства було створено драматичний колектив. Старший інструктор Світлана Рижкова та інструктор-перекладач Ольга Саприкіна взяли тоді всю організаційну роботу на себе. Вони одразу після робочої зміни влаштовували репетиції, дбали про створення належного репертуару, діставали костюми. На громадських засадах до роботи з колективом була залучена режисура самодіяльного народного театру обласного будинку культури УТОГ. Натхненні першими успіхами — на республіканському огляді художньої самодіяльності заводські аматори сцени одержали високу оцінку — драмгуртківці активно приступили до створення програми, присвяченої 40-річчю Великої Перемоги.

З великим ентузіазмом трудились самодіяльні артисти: чимало було суперечок, нових пропозицій, варіантів і, нарешті, вирішили—найкращий спосіб зробити програму цікавою, високохудожньою і емоційно забарвленою — це побудувати її на розповідях робітників ХЕМЗа про свою воєнну минувшину, незабутнє фронтове життя. Спогади ветеранів війни лягли в основу сценічних сюжетів програми. І нехай література і акторська майстерність не були достатньо високого рівня, проте, — а це найголовніше,— все це робилося від душі. Факти партизанської боротьби, приклади героїзму радянських воїнів і трудівників тилу, що їх навели колишні фронтовики, були втілені в сценічні образи і показані зі сцени. Вони бережливо й обережно були пропущені крізь співпереживання виконавця.

У створенні робіт «Вибір» і «Партизани», в їх постановці активну участь взяли нечуючі робітники А. Єсін, Л. Власенко, В. Воробйова, І. Столбова, інструктори С. Рижкова, О. Саприкіна, режисер Н. Борисенко.

І наступила довгождана, хвилююча мить. Червоний куток, прикрашений і просторий, заповнила робітнича молодь, представники громадськості, ветерани війни. Їх сподівання того вечора цілком виправдались. Присутні гаряче дякували організаторам програми. Адже вони дізнались багато нового про своїх товаришів по праці, які в часи лихоліття мужньо билися з ворогом. А самодіяльні артисти їх ратний і трудовий подвиг відтворили на сцені, і зробили це пристрасно і щиро, віднайшовши оригінальну і водночас дохідливу форму сценічної дії, а завдяки цьому бездоганно здійснили своє завдання — день святкування 40-річчя Великої Перемоги у колективі Харківського електромеханічного заводу перетворили у справжнє свято самодіяльного мистецтва.

Н. ПУИДА,
бібліотекар обласного будинку культури УТОГ.
м. Харків.

Про безсмертний подвиг народу

ОГЛЯД ЛИСТІВ

Вся наша країна урочисто відзначила 40-річчя Перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні. Цій знаменній події були присвячені численні громадсько-політичні заходи, які відбулися з нагоди всенародного свята в організаціях, установах і закладах нашого Товариства. Вони пройшли під знаком глибокого усвідомлення величі подвигу радянського народу, який розгромив гітлерівський фашизм, відстояв свободу і незалежність соціалістичної Вітчизни, приніс визволення народам Європи, врятував світову цивілізацію.

Про це в своїх численних листах до редакції пишуть наші робсількори і читачі. Активісти газети повідомляють про зустрічі з ветеранами війни, про мітинги, присвячені 40-річчю Великої Перемоги, про трудові здобутки колективів на честь знаменної дати, діляться спогадами, розповідають про урочистості, які відбулися з нагоди всенародного свята у відділах і організаціях УТОГ.

Ветеран Великої Вітчизняної війни Олексій Степанович Заруба з селища Нова Прага, що на Кіровоградщині, пише про масовий героїзм і мужність радянських людей, про надзвичайно високу ціну — 20 мільйонів життів, яку заплатила наша країна у боротьбі з коричневою чумою. Член УТОГ нагадує нам про необхідність бути пильними, не допустити розв'язання нової війни, ударною працею зміцнювати мир.

В. П. Сандугей з Білої Церкви, що в Київській області, у листі до редакції тепло розповідає про ветеранів війни і праці, які вже 40 років трудяться на Білоцерківському УВП. Це — Ісаак Лейбович Островський і Федора Ахтимонівна Карук. Ці мужні люди і в роки війни, і в роки мирної праці завжди були там, де найважче, де була потрібна ініціативність і енергія; у труді, як і на фронті, вони були в лавах перших, створювали колектив Білоцерківського УВП, закладали фундамент бойових і трудових традицій старшого покоління, власним прикладом виховували молодь.

З. К. Селезньов з Артемівська Донецької області пише про зустріч з ветеранами війни, яка відбулася у Червоному куточку УВП. Того дня нечуючі виробничники прилучилися до історичного подвигу народу, сприймаючи хвилюючі спогади Івана Андрійовича Поцикаренка, Леоніда Степановича Гресса, Мотія Йосиповича Когана. На честь ветеранів був даний святковий концерт, від імені колективу їх вітали передові ливачки, героям війни вручили сувеніри і квіти.

«Серед членів УТОГ Вінничини,— пише М. П. Ниров,— чимало є тих, хто в роки Великої Вітчизняної із зброєю в руках бився з ворогом у лавах Збройних Сил, у підпіллі, у партизанських загонах». Далі наш кореспондент розповідає про ті численні заходи, на яких було вшановано ветеранів війни, наводить приклади того, як активно і зацікавлено проходили тематичні екскурсії по місцях бойової слави, виступи колективів художньої самодіяльності тощо.

Про те, яким запам'ятався радісний день — день Перемоги — діляться спогадами у листі до редакції В. К. Вишневська з села Купин, що на Хмельниччині. Їй довелося зустріти Велику Перемогу у місті Рава Русская і брати участь в урочистому мітингу і святковій демонстрації. Ті незабутні враження залишилися в серці жінки на все життя.

Голова Роздільнянського міжрайвідділу УТОГ Є. П. Сергієнко написала про цікаві зустрічі з ветеранами Великої Вітчизняної війни А. Н. Григоровичем і Ф. Є. Паршуковим, які воювали в Білорусії, брали участь у битві на Курській Дузі, захищали Ленінград. Були також зустрічі з учасниками війни А. Ф. Адамовичем, С. М. Рочевим, К. І. Чернецькою, Н. Р. Басанець. Ці та інші заходи, присвячені знаменній даті, відбулися, як повідомляють наші дописувачі, і в інших районах Одещини. Повсюдно на них члени УТОГ складали шану загиблим на війні, давали слово ветеранам ударною працею кріпити обороноу і економічну могутність нашої Вітчизни.

Це — тільки частина кореспонденцій, що продовжують надходити до редакції. Їх неможливо надрукувати всі, навіть неможливо частково переказати. Автори листів — люди різного віку, різних професій, але об'єднує їх щире прагнення показати безсмертність народного подвигу, який житиме у віках, листи пронизані високим почуттям патріотизму і революційною наступністю поколінь, відданістю ідеалам соціалістичної Батьківщини, готовністю боротися за мир в усьому світі.

М. ВОЛЯНСЬКИЙ.

Така у неї робота

Понад 25 років працює у Джанкойському клубі УТОГ Галина Олександрівна Левадна. Її фах — перекладач-дактилолог. Весь цей час Галина Олександрівна у постійній турботі про нечуючих. Вона уважна до кожного, завжди знайде час і можливість для вирішення громадських та приватних справ членів УТОГ.

Галина Олександрівна бере активну участь у роботі правління Джанкойського МРВ і проведенні всіх політико-виховних, культурно-масових заходів.

Як бібліотекар на громадських засадах, вона систематично проводить диспути, літературні вечори, читацькі конференції. Лише у нинішньому році, наприклад, було проведено літературний вечір на тему «Життя і діяльність А. П. Чехова», присвячений 125-річчю з дня народження письменника, два диспути — «Звання радянський робітник — звучить гордо», «Поговоримо про дрібниці».

Ці заходи пройшли за активною участю присутніх. Добре оформляються також книжкові виставки, стенди. Так, до 40-річчя Перемоги було підготовлено стенд «Пам'яті загиблих будемо гідні.». Галина Олександрівна приділяє багато уваги соціально-побутовому обслуговуванню нечуючих. Вона допомогла трьом членам УТОГ у придбанні легкових автомобілів, іншим — побутової техніки.

За багаторічну сумлінну роботу Галину Олександрівну Левадну нагороджено медаллю «Ветеран праці».

А. СУВОРОВ,
голова Джанкойського МРВ.

На знімку: голова Кримського облвідділу УТОГ Н. В. Мельникова (ліворуч) вручає Г. О. Левадній медаль «Ветеран праці».

Фото автора.

Кримська область.

ПИЯЦТВУ — БІЙ!

ЗАХОДИ СХВАЛЮЄМО

У ці дні на нашому підприємстві обговорюються і гаряче схвалюються накреслені партією і урядом заходи по викоріненню пияцтва, алкоголізму та інших порушень трудової дисципліни, пропонуються методи і шляхи боротьби з цим злом.

Так, наприкінці травня заступник директора Черкаського УВП Йосип Іванович Недопад в обідню перерву провів бесіду на цю тему на спортивному майданчику, що на території підприємства. Голова профкому Казаченко Олександр Трохимович обговорив її з працівниками складу і гаража, інженер-механік Злих Володимир Веніамінович виступив з обговоренням цієї ж постанови в ремонтно-механічній майстерні, а вихователька гуртожитку Валентина Анатоліївна Войтенко провела обговорення в гуртожитку.

З великою увагою познайомилися нечуючі трудівники із заходами щодо подолання пияцтва, алкоголізму і повністю схвалили їх, бо і на нашому підприємстві були випадки порушення трудової дисципліни через горілку.

Так, минулого року Дубик Михайло Андрійович прогуляв два дні, Омельченко Микола Васильович — один, Миронов Михайло Васильович — два, Троценко Леонід Іванович — один день і все через пияцтво.

Звичайно ж, їхні вчинки були обговорені в колективі і винних покарано. Усім винесено догани, прогуляні дні віднесли за рахунок відпусток, прогульників позбавлено преміальної оплати, а відпустки перенесено на зимовий період.

Думаю, ця проблема нікого не обходить, інша справа, що не кожний з нас зайняв тут потрібну позицію — принципову і бойову.

Моя думка щодо алкоголіків така: лікувати їх слід примусово і — підкреслюю — платно, а постанова партії і уряду дуже вчасна і необхідна.

М. БОСЕНКО,
столяр Черкаського УВП.

ЦІКАВА ЛЕКЦІЯ

Значна увага на Черкаському учбово-виробничому підприємстві приділяється пропаганді правових знань. Так, наприкінці травня, теплого дня зібралися трудівники в обідню перерву на спортивному майданчику, де заступник прокурора Придніпровського району м. Черкас Микола Андрійович Лемехін прочитав лекцію на тему: «Нове в житловому законодавстві».

Лектор детально ознайомив присутніх з гарантованими Конституцією СРСР і УРСР правами громадян на житло, розповів як проводиться облік тих, хто його потребує та кому надається право на першочергове забезпечення.

Трудівники підприємства отримали відповіді на численні запитання і щиро подякували М. А. Лемехіну за цікаву лекцію.

Т. КУЛІШ,
перекладач Черкаського УВП.

провину за економічні труднощі, зростання безробіття та злочинності скласти на них. Спекулюючи громадською думкою, властям вдається приймати расистські закони. Так, у лютому 1983 року консервативний уряд Великобританії протягнув через палату громад парламенту законопроект про імміграцію. На його підставі значно обмежується в'їзд у країну вихідців із колишніх британських колоній в Африці та Азії, він підводить юридичну основу під висилку із Англії кольорових іммігрантів.

Буржуазна пропаганда постійно культивує нетерпимість щодо іноземних робітників. Хусейн Топку, іммігрант із Туреччини, який проживає у Західному Берліні 8 років, зокрема, засвідчив: «Люди відвертаються, коли звертаєшся до них із запитанням лише тому, що ти — іноземець».

Подібна позиція стимулює расистські настрої, що набирають дедалі жорстокіших форм. Все частіше вихідці із Туреччини, Пакистану, Індії, Марокко та інших країн стають їх жертвами. Згідно з доповіддю лорда Скармена, який обстежував ситуацію із злочинністю у Великобританії, поліція щорічно реєструє близько 7 тисяч актів насильства над кольоровими громадянами. Ось лише деякі факти: минулого року в Західному Берліні розгромлено крамницю турецького іммігранта; в Гейдельберзі (ФРН) група екстремістів здійснила напад на робітників-іммігрантів; у Франції 1983 року понад 20 іммігрантів були вбиті, або тяжко поранені... Власті цих, як й інших країн Західної Європи, не вживають заходів до припинення расистського терору, захисту іммігрантів від насильства. Більше того, користуючись потуранням офіційних кіл, останніми роками активізували свою діяльність неофашистські й расистські угруповання.

Небаченим спалахом расизму стурбовані не лише іммігранти, а й широкі кола прогресивної громадськості західних країн. Вони рішуче виступають проти расистського цькування й терору вихідців із Азії і Африки, за гарантію їх людських прав. Прикладом спільних дій представників різних верств населення західноєвропейських країн був марш протесту у Франції, що почався у Марселі, а закінчився у Парижі, вулиці якого заповнили близько 100 тисяч чоловік. Крім того, відбулися: демонстрація у західнонімецькому місті Ганновері проти переслідування іноземних робітників (травень 1983 року); трибунал над політикою властей землі Нижня Саксонія (ФРН) щодо «гастарбайтерів» (березень 1984 року); «карнавали проти расизму» у Великобританії. Ця боротьба спрямована проти расистських порядків у західноєвропейських країнах, що набирають сьогодні форм апартеїду.

В. ЄВТУХ,
старший науковий співробітник Інституту соціальних і економічних проблем зарубіжних країн АН УРСР, кандидат історичних наук.

ВІТАЄМО ПЕРЕМОЖЦІВ КОНКУРСУ

Центральне правління Українського товариства глухих провело літературний конкурс на кращий твір, присвячений 40-річчю Перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні. Метою конкурсу був дальший розвиток і заохочення поетичної творчості нечуючих, поліпшення естетичного і художнього виховання.

На конкурс надійшло чимало поетичних творів від членів УТОГ. Їх автори — люди різного віку — створили хвилюючі поезії про пережите і відчуте. У всіх творах яскраво відображена тема Великої Вітчизняної війни, миру, сучасності.

Журі конкурсу підбило підсумки і присудило призові місця:

ПЕРШУ ПРЕМІЮ — **Ісааку Ароновичу САПОЖНИКОВУ** (посмертно).

ДРУГІ ПРЕМІЇ: **Галині ШВЕЦЬ, Лазарю ФІШМАНУ.**

ТРЕТІ ПРЕМІЇ: **Тетяні КОМЕНДАНТ, Олені КРАСНОКУТСЬКІЙ, Юлії СОЛОВЙОВІЙ.**

ЗАОХОЧУВАЛЬНІ ПРЕМІЇ: **Ірині ДУЦЕНКО, Зіновію ГАРНИКУ, Миколі НИРОВУ, Анатолію СИМОНЕНКУ, Рему СКОВОРОДНИКОВУ.**

Сердечно вітаємо переможців літературного конкурсу!

СЕМІНАР ПОЕТІВ

1—2 червня цього року у місті Києві відбувся республіканський семінар нечуючих поетів України. Вступним словом його відкрив заст. голови президії Центрального правління Українського товариства глухих Ю. П. Максименко.

Зі звітом про роботу літературного об'єднання «Відлуння» за 1984—1985 роки виступив його керівник Заслужений працівник культури УРСР, член Спілки письменників СРСР Юрій Петренко.

З бесідою «Пісні, обірвані кулею» перед учасниками семінару виступив літературний критик Кость Волинський. Відбулися творчі зустрічі нечуючих літераторів з учасниками Великої Вітчизняної війни, членами Спілки письменників СРСР Леонідом Татаренком і Костьом Дроком. Під керівництвом поетів Юрія Петренка і Віктора Терена на семінарі відбулося обговорення творчості членів літературного об'єднання «Відлуння».

Учасники семінару поетів, переможці літературного конкурсу виступили на літературно-художньому вечорі «Душею висловлені рядки», що відбувся в Київському Палаці культури імені А. В. Луначарського.

П. БУКОВИНСЬКИЙ.

Виступи членів гуртка ілюзійного жанру, що при Хмельницькому будинку культури УТОГ, користуються великою популярністю серед глядачів.

На знімку: В. Стрельченко (перший ліворуч) демонструє аматорам сцени В. Білецькому, Т. Стрельченко, В. Янчуку і А. Томчуку новинку оригінального жанру. Фото І. ЩЕРБАНЮКА.

ЛЕГКА АТЛЕТИКА

ЛІТНІ СТАРТИ

П'ять збірних команд взяли участь в змаганнях на першість Закарпатського облвідділу УТОГ з легкої атлетики, що відбулись на спортивному комплексі Ужгородської спецшколи-інтернату для глухих дітей.

Першими на старт вийшли спринтери, серед яких на дистанції бігу 100 м перемогу здобули: Е. Семенова серед жінок та М. Лакатош серед чоловіків. В подальших стартах Е. Семенова зуміла показати кращі результати в штовханні ядра, в стрибках у довжину, а М. Лакатош — у штовханні ядра став бронзовим призером.

Швачка Ужгородського УВП-2 В. Добрушик першою перетнула фінішну стрічку в бігові на 200 м, а серед чоловіків на цій дистанції перемога дісталась С. Білогірку з УВП-1. Змагання на бігових дистанціях 400 і 800 м серед жінок виграли відповідно Єва Горонді та Марія Попович, а Олександр Тар виявився найсильнішим в стрибках у довжину (5 м 40 см) та в штовханні ядра серед чоловіків (9 м 70 см).

Як і слід було чекати, найуспішніше виступив в змаганнях член збірної команди країни серед нечуючих спортсменів Степан Білусяк. Він приніс до активу своєї команди перемоги з високими результатами в бігові на 400, 800 і 1500 м.

Цікаво і захоплююче пройшла боротьба в естафетному бігові — 4×100. Як і торік, серед жінок знов першість вибороли легкоатлетки Ужгородської спецшколи для глухих дітей в складі Марії Балог, Тетяни Шетелі, Ганни Попович та Аліси Ребріш з результатом 1 хвилина 06 сек., а серед чоловіків аналогічно успіху домоглись спортсмени міськвідділу УТОГ.

У командному заліку перемога і перехідний приз дістались атлетам УВП-1 (інструктор фізкультури Іван Погоріляк), торішні переможці спортсмени міськвідділу УТОГ цього року задовольнились другим місцем, а третє призове — вибороли господарі змагань— учні спецшколи-інтернату.

П. КРАЙНЯНИЦЯ.

На першість облвідділу

Впродовж двох днів на стадіоні «Спартак» тривали змагання з легкої атлетики на першість Херсонського облвідділу УТОГ.

Слід відзначити випускницю школи-інтернату І. Новосад і студента медучилища С. Годлу, які були сильнішими в спринті та в стрибках в довжину. На середніх дистанціях перемогла Н. Смирнова з медучилища, а в забігах на 100, 800 та 1500 метрів школярі — Л. Заворотний, В. Асєєв та В. Логвиненко.

Найдалі послали спис Г. Бондарчук та О. Лобода. У штовханні ядра кращими виявилися робітник заводу «Паллада» Ю. Шумигора та студентка В. Ткачук. Дистанцію 400 метрів виграв Є. Богун з медучилища — 1 хв. 2 сек. Робітнику заводу карданних валів М. Кияку потрібно було 17 хв. 7 сек., щоб закінчити біг на дистанції 5000 метрів. Естафету 4×100 метрів виграли студенти медучилища.

М. МАЗУР.

Б. В. Керцман

Пішла з життя людина незвичайної душевної щедрості — «Почесний член УТОГ», ветеран Товариства, член правління Харківського облвідділу УТОГ, голова Ради ветеранів — Броніслава Володимирівна Керцман.

Народилася Б. В. Керцман 1 січня 1910 року в м. Харкові у багатодітній родині. Вступивши до лав ВЛКСМ у 1925 році, вона бере активну участь у боротьбі з куркульством, ліквідацією неписьменності, з безпритульністю дітей; працює на комсомольській роботі в Харківській та Чернігівській областях.

У 1939 році Броніслава Володимирівна вступає до КПРС. Партія направляє її на роботу в радянські органи м. Борзни Чернігівської області. Втративши слух ще в 1935 році, Б. В. Керцман все важче стає працювати серед чуючих і в 1946 році вона переходить на роботу в наше Товариство. Центральне правління УТОГ направляє її старшим бухгалтером Харківського УВК-3, а з 1952 року вона працює вихователем робітничого гуртожитку.

У 1956 році Б. В. Керцман обирається головою президії Харківського облвідділу УТОГ. Весь ентузіазм, досвід, комсомольське і партійне загартування, всі свої організаторські здібності Броніслава Володимирівна спрямовувала на поліпшення діяльності Харківської обласної організації Товариства. Після виходу на заслужений відпочинок і до останніх днів свого життя Б. В. Керцман продовжувала свою активну громадську діяльність. Вона постійно обиралася членом правління облвідділу, членом і головою однієї з громадських комісій облвідділу, була постійним головою Ради ветеранів, членом правління міськвідділу УТОГ і редактором стінної газети. Броніслава Володимирівна користувалася повагою і заслуженим авторитетом серед глухих. За бездоганну громадську діяльність її неодноразово відзначали грамотами Центрального правління і Республіканського комітету профспілки.

Праця Б. В. Керцман відзначена також і урядовими нагородами: медалями «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941—1945 рр.», «Ветеран праці», «40 років Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941—1945 рр.».

Всі, хто працював і знав Б. В. Керцман, назавжди збережуть світлу пам'ять про неї.

ГРУПА ТОВАРИШІВ.

ЧИТАЧ РЕЦЕНЗУЄ

НАТХНЕННО ПРО СПОРТ

У видавництві «Физкультура и спорт» в цьому році вийшла з друку збірка поезій Євгена Ільїна «Восточная трибуна». Писати вірші на спортивні теми, вірші, які б не залишали байдужим читача, — справа надзвичайно важка. Тим приємніше читати твори, що стали творчою знахідкою поета:

...Все в тебе этой речи внимало,
Все тебе было дорого в ней.
Стал бодрей ты, и это немало,
Стал добрее, а это важней. («Июнь»)

Як тренер збірної команди України і СРСР з легкої атлетики глухих і, як шанувальник поезії, рекомендую цю збірку всім членам збірних команд Товариства. На закінчення хочу сказати про збірку творів Євгена Ільїна його ж строфою:

...С ним уверенно, не глухо
Сердце бьется в трудный час —
Обретаем силу духа,
Если дух спортивный в нас.

Анатолий СИМОНЕНКО.
м. Харків.

ДЛЯ ВАШОГО ЗДОРОВ'Я

ЯК ПРАВИЛЬНО ДИХАТИ

Для нормальної життєдіяльності організму важливо, щоб людина дихала носом. Це найбільш правильне дихання, коли ніс добре справляється зі своїми обов'язками «по обробці» повітря, яке надходить. Він затримує до 96 процентів усіх шкідливих домішок, зігріває повітря взимку й зволожує влітку, знешкоджує мікроби, які потрапили в носову порожнину. Отже взагалі ніс виконує роль своєрідного калорифера, кондиціонера і стерилізатора.

Однак іноді носове дихання утруднене, що викликає неприємні відчуття, загальне нездужання, слабість. Людина починає погано спати, у неї гіршає пам'ять, можуть непокоїти приступи серцебиття, задишка, головний біль, мучає сухість у роті, нерідко уражаються зуби та шлунок, виникають захворювання вуха і горла.

Причин, які порушують носове дихання, багато, іноді вони поєднуються. Найчастіше — гостра нежить (риніт). У минулому лікарі називали його катаром. Це запальний процес у носовій порожнині; він може бути самостійним захворюванням або проявом будь-якої інфекції.

На виникнення і розвиток риніту впливають насамперед температура і вологість повітря, а також стан центральної нервової системи, яка забезпечує стійкість організму до зовнішніх впливів. При гострому риніті хворий спочатку відчуває сухість і лоскотання в носі, сльозотечу. Потім розвивається набряк слизової оболонки носа, посилюється нежить. В результаті носові ходи звужуються і погано проводять повітря.

Гострий риніт при своєчасному і правильному лікуванні проходить через 5—7 днів. Але іноді хворобу «задавнюють» і вона набирає хронічного характеру. Ну, а хронічний запальний процес у носовій порожнині може призвести до зтоншення (атрофії) слизової оболонки, зменшення слизових залоз. У такому разі виділення стають мізерними і швидко перетворюються в сухі корки, що порушують носове дихання.

Хронічний запальний процес нерідко може викликати утворення полінів, які частково або повністю закривають просвіт носових ходів і тоді дихати носом стає неможливо.

Часта причина порушення нормального дихання — так звані алергійні риніти Річ у тому, що організм іноді реагує на деякі речовини незвичайно. Таке іноді спостерігається при високій чутливості (сенсибілізації), яка настає в результаті попадання в організм різних чужорідних компонентів — алергенів.

Алергійні нежиті проявляються сильними приступами чхання, виділеннями і періодичною закладеністю носа в результаті набряку слизової оболонки. Такий стан виникає і при вазомоторному риніті, в основі якого — порушення нервової регуляції тонусу судин і слизових залоз у носовій порожнині, а також емоційні фактори й температурні впливи.

У дітей часта перепона носовому диханню — аденоїди. Так називаються збільшені мигдалини, розташовані на межі переходу носової порожнини у глотку. Запалюючись і збільшуючись в розмірах, аденоїди закривають носоглотку і заважають проходженню повітря.

Причиною порушення носового дихання може бути також викривлення носової перегородки — вроджене або після травми.

В усіх випадках утруднення дихання необхідно відновити, інакше погано зігріте, не зволожене і не очищене повітря піде у глотку, гортань і легені знизить стійкість слизової оболонки носа до інфекції, розвів'ється запальний процес, іноді з тяжкими наслідками.

Лікування хронічних ринітів — завдання складне,— вимагає тривалого часу, настійливості лікаря і витримки хворого. Добитися стійкого ефекту можна тільки при скрупульозному виконанні всіх рекомендацій спеціаліста.

Головне місце в профілактиці нежитю відводиться загартовуванню організму. Способів загартовування, як відомо, багато, лікар порадить, який з них раціональніше застосувати в кожному окремому випадку.

Усі названі заходи сприяють зміцненню здоров'я, а воно — наше неоцінене багатство.

О. МАНУЙЛОВ,
кандидат медичних наук.

ДО УВАГИ ЧИТАЧІВ

У поштовій адресі редакції газети «Наше життя» сталися деякі зміни.

Надалі просимо читачів надсилати свої листи на таку адресу:

252005, м. Київ-5, вул. Червоноармійська, 74, редакція газети «Наше життя».

Редактор П. БУЛАТОВ

ІНДЕКС 60981 || «НАША ЖИЗНЬ» — орган Центрального правления Украинского общества глухих || Наша адреса: 252005, Київ-5, вул. Червоноармійська, 74 редакція газети «Наше життя». Телефон 27-21-80

Зам. 783. Друкарня Київського дослідно-виробничого об'єднання «Контакт», вул. Нововокзальна, 8, тел. 68-56-07 Тираж 18210